

ภาคผนวก จ.

ตารางสรุปงานวิจัยด้านการพัฒนาอาชีพ

เรื่อง	วัตถุประสงค์ คำถามวิจัย	พื้นที่/กลุ่มตัวอย่าง	กระบวนการ/การดำเนินการ	ข้อค้นพบ/ผลการวิจัย	หมายเหตุ
1.แนวทางการส่งเสริมการผลิตข้าวอินทรีย์ในพื้นที่ตำบลศรีสว่าง อำเภอนาทม จังหวัดน่าน โดย ธนาพร พานทอง และคณะ 2549 (สกว.)	1.ทำไมสมาชิกกลุ่มเกษตรอินทรีย์ ต.ศรีสว่างจึงไม่มีความเชื่อมั่นในการผลิตข้าวอินทรีย์มีสาเหตุมาจากอะไร 2.องค์ความรู้วิธีการผลิตข้าวอินทรีย์ที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในพื้นที่ต.ศรีสว่างมีอะไรบ้าง 3.จะมีวิธีการทำให้สมาชิกกลุ่มเกษตรอินทรีย์ เชื่อมกัน เชื่อใจ หันมาผลิตข้าวอินทรีย์เพิ่มขึ้นได้อย่างไร	-ต.ศรีสว่าง อ.พนาพราย จ.ร้อยเอ็ดมี 15หมู่บ้าน / 1,324 ครัวเรือน/ ประชากร 7,105 คน	1.แบ่งบทบาทการทำงานในทีมวิจัย 2.รวบรวมข้อมูล 3.วิเคราะห์ข้อมูล 4.นำเสนอผลและวางแผนแก้ไข ปัญหา 5.สรุปผลการศึกษา/ทำรายงาน ผลการศึกษา *** การศึกษาครั้งนี้เป็นการสร้างกระบวนการในการจัดทำหลักสูตร”โรงเรียนเกษตรอินทรีย์”เพื่อนำหลักสูตรนี้เป็นแนวทางปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการทำงานของคนบ้าน	-ชาวบ้านไม่ผลิตข้าวอินทรีย์ เพราะไม่มั่นใจว่าจะได้ผลผลิต เพียงพอต่อการลงทุนจึงยังใช้ ปุ๋ยเคมีซึ่งให้ความมั่นใจใน ผลผลิตมากกว่า -คนที่ใช้ปุ๋ยชีวภาพในปัจจุบัน เพราะสภาพแวดล้อมในนาดี ขึ้น ถ้าใช้ติดต่อกันเกิน 3 ปี ผลผลิตจะสูงกว่าเคมีและ สุขภาพดีขึ้น -ผลที่ได้จากการวิจัย 1.สมาชิกเกษตรอินทรีย์เพิ่ม จาก 120 คนเป็น 240 คน 2.มีการกำหนดมาตรฐานการ ทำนาข้าวอินทรีย์ 3.มีการผลักดันยุทธศาสตร์	-เงินลงทุนทำนา แต่ละปีราว 54,421,715 บาท เหลืออยู่ในชุมชน เพียง 9,771,480 บาท ไหลออกนอก ชุมชน 44,921,665 บาท -งานวิจัยในระยะ ที่1 เท่านั้น ยัง ไม่ได้ทดลองปลูก จะทำในระยะที่ 2 ต่อไป

เรื่อง	วัตถุประสงค์ คำถามวิจัย	พื้นที่กลุ่มตัวอย่าง	กระบวนการ/การดำเนินการ	ข้อค้นพบ/ผลการวิจัย	หมายเหตุ
				และประกาศให้เป็นตำบลนำร่องเกษตรอินทรีย์	
2.การผลิตแนวข้าวปลูกหอมมะลิคุณภาพดีของเกษตรกรในพื้นที่ตำบลศรีสว่าง อำเภอโพธาราย จังหวัดราชบุรี โดยบุญเรือง จริยาและคณะ 2549 (สกว.)	คำถามวิจัย 1.วิธีการผลิตแนวข้าวปลูกแบบดั้งเดิมที่เป็นภูมิปัญญาชาวบ้านเป็นอย่างไร 2.แนวทางจัดการการขยายผลแนวข้าวปลูกคุณภาพดีจะทำอย่างไร	-ต.ศรีสว่าง อ.โพธาราย จ.ราชบุรี 15 หมู่บ้าน / 1,324 ครัวเรือน/ ประชากร 7,105 คน -กลุ่มเป้าหมาย: เกษตรกรผู้ให้ข้อมูล จำนวน 75 คน/เกษตรกรร่วมทดลองปฏิบัติการ 10 รายๆละ 1 ไร่	-ระยะเวลาวิจัย 1 ปี 4 เดือน ขั้นตอนทำงาน -เตรียมทีมวิจัย -เตรียมชุมชน -เก็บข้อมูล:ข้อมูลมือสองและสัมภาษณ์ -วิเคราะห์ข้อมูล สอบข้อมูล -การทดลอง -สรุปผลทดลอง -เสนอผลรายงาน	-ในอดีตชาวนาจะคัดเลือกเมล็ดพันธุ์ตั้งแต่อยู่ในแปลง โดยดูแปลงตกกล้าที่ขึ้นงาม -เกษตรกรต้องคัดเลือกพันธุ์ข้าวปลูกเอง ต้องเก็บเกี่ยวด้วยมือ เพราะขั้นตอนที่ทำให้ข้าวปนมากคือการเกี่ยวข้าวที่ใช้รถเกี่ยว มักจะมีข้าวพันธุ์อื่นปนมาในกระเปาะรถที่ใช้เก็บเกี่ยวข้าว	-งบประมาณวิจัย 272,560 บาท -ข้าวหอมมะลิหอมน้อยลงและปลอมปนมาก -การวิจัยทำให้ชาวนาตระหนักที่จะผลิตพันธุ์ข้าวไว้ใช้เองในครอบครัวและรักษาคุณภาพข้าวและพันธุ์กรรมข้าวไว้
3.การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมเรื่อง"การปลูกข้าวปลอดสารเคมี" โดย สอน คำจันดา	คำถามวิจัย 1.มีความเป็นไปได้อย่างไรในการปลูกข้าวปลอดสารเคมี ในเงื่อนไขที่เกษตรกรสามารถเรียนรู้และสามารถนำไปปฏิบัติได้จริงทั้งระหว่าง	-สมาชิกเป้าหมาย โครงการนำร่องเพื่อพัฒนาเกษตรกรรมยั่งยืนของเกษตรกรรายย่อยภูมิโนเวศภูมิกายาว	-การทดลองปลูกข้าวในนาเกษตรกร 5 รายโดยใช้วิธีธรรมชาติ/อินทรีย์และเคมี -ขั้นตอน1. เตรียมทีมวิจัย 2. วางแผนวิจัย 3.ทดลองปลูก บัติ 4.	กรรมวิธีธรรมชาติให้ผลตอบแทนมากที่สุด 1,473. 50 บาทต่อไร่ รองลงมาคือแบบอินทรีย์ 1,095 บาทต่อไร่ กรรมวิธีเคมีให้ผลน้อยที่สุดคือ	

เรื่อง	วัตถุประสงค์ คำถามวิจัย	พื้นที่กลุ่มตัวอย่าง	กระบวนการ/การดำเนินการ	ข้อค้นพบ/ผลการวิจัย	หมายเหตุ
และคณะ2545 (โครงการนำร่องเพื่อพัฒนาเกษตรกรรมยั่งยืนฯ)	การวิจัยและหลังการวิจัยสิ้นสุด 2.การปลูกข้าวปลอดสารเคมีและการปลูกข้าวแบบที่ใช้สารเคมี มีความแตกต่างกันอย่างไร	(พะเยา)และมูลนิธิเกษตรกรรมยั่งยืน 5 ราย ที่ทดลองปลูกข้าวปลอดสารเคมีใน อ.แม่ใจ จ.พะเยา	เวทีวิเคราะห์ติดตามผลทดลอง 5.เวทีวิเคราะห์ประเมินผล 6.นำเสนอผล วิจัย 7.ทำเอกสาร	732.25 บาทต่อไร่	
4.การทำนาโดยไม่ใช้สารเคมี กลุ่มธนาคารหมู่บ้าน ต.ตำนาน อ.เมือง จ.พัทลุง โดยราตรี สีมอกและคณะ 2547(โครงการนำร่องเพื่อพัฒนาเกษตรกรรมยั่งยืนฯ)	-วัตถุประสงค์ 1.เพื่อทดลองทำนาโดยงดใช้สารเคมี 2.เพื่อลดต้นทุนในการทำนา 3.เพื่อเป็นตัวอย่างให้ชุมชนได้ศึกษาต่อไป 4.เพื่อรื้อฟื้นภูมิปัญญาดั้งเดิมในการทำนา	-หมู่2,4,7,8,9,14 ต.ตำนาน อ.เมือง จ.พัทลุง พื้นที่ทดลองจำนวน 22 ไร่	กิจกรรมดำเนินการ 1.ศึกษาการทำนาดั้งเดิมจากผู้รู้ 2.ศึกษาจากตำรา 3.แลกเปลี่ยนความคิดเห็นในกลุ่ม/ชุมชน 4.เตรียมพื้นที่แปลงนา 5.เตรียมพันธุ์ข้าว 6.เตรียมปุ๋ยหมัก/สมุนไพรกำจัดศัตรูพืช	-ปุ๋ยธรรมชาติสามารถลดต้นทุนการผลิตได้ ทั้งยังเพิ่มผลผลิตให้ได้มากกว่าปุ๋ยเคมี ไร่ละ 40 กก. และชาวบ้านไม่มีอาการแพ้สารเคมี ทำให้สุขภาพดีขึ้น	-พันธุ์ข้าวที่เคยปลูกในพื้นที่ ต.ตำนานและใกล้เคียงมี 66 ชนิดปัจจุบันปลูกอยู่ 3 ชนิด -การทำนามีการปลูกผัก ถั่ว ข้าวโพด สามารถนำต้นถั่วมาเป็นปุ๋ยบำรุงดินซึ่งเป็นการลดต้นทุนได้
5.รูปแบบการทำนาเพื่อพึ่งตนเองบ้าน	วัตถุประสงค์ 1.เพื่อศึกษาความเป็นไปได้ของ	-ต.แพรงหา อ.ควนขนุน จ.พัทลุง 1,290 ครัวเรือน/	ขั้นตอนดำเนินงาน -ประชุมทีมกำหนดกิจกรรม	ผลการทดลอง -สภาพดินไม่เหมาะสมต้อง	-พันธุ์ข้าวที่ปลูกในอดีต 15 พันธุ์

เรื่อง	วัตถุประสงค์ คำถามวิจัย	พื้นที่กลุ่มตัวอย่าง	กระบวนการ/การดำเนินการ	ข้อค้นพบ/ผลการวิจัย	หมายเหตุ
แพรกหา ต.แพรก หา อ.ควนขนุน จ. พัทลุง โดยนิคม อิน ทองแก้วและคณะ 2547(งานวิจัยโครง การนำร่องเพื่อ พัฒนาเกษตรกรรม ยั่งยืนฯ)	การทำนาเพื่อพึ่งตนเองของชุมชน บ้านแพรกหา 2.เพื่อส่งเสริมบรรณคดีให้ความ สำคัญกับการทำนาและปลูกพืช โดยไม่ใช้สารเคมี รวมทั้งการทำ เกษตรกรรมโดยเน้นความเกื้อกูล กันของระบบนิเวศน์	ประชากร 6,746คน	-เก็บข้อมูลเพื่อศึกษาภูมิปัญญา ท้องถิ่น -เตรียมพื้นที่ -เตรียมพันธุ์ข้าว -ดูแลรักษาหลังตกกล้า -ทดลองปฏิบัติการ -ประชุมสรุปหลังเก็บเกี่ยว	ฟื้นฟูและปรับปรุงให้มากขึ้น -การหว่านข้าวหนาแน่นเกินไป ทำให้เติบโตช้า ให้ผลผลิตไม่ เต็มที่ -การปลูกพืชระยะสั้นประเภท พริกขึ้นพร้อมด้วยไม่ทนต่อฝน และน้ำขัง	-ปัจจุบันยังปลูก อยู่ 2 พันธุ์คือ ข้าวสังหยด/ข้าว เข้มทอง
6.การพัฒนากระ บวนการเรียนรู้และ ถ่ายทอดวิธีการ ปลูกผักปลอดภัย จากสารพิษ โดย กลุ่มเกษตรกรทำ สวนบ้านดอนมูล พัฒนา ตำบลคูใต้ อ.เมือง จ.น่าน โดย บุญแต่ง พิมพงาน และคณะ2547 (สกว.)	คำถามวิจัย -จะพัฒนากระบวนการเรียนรู้และ ถ่ายทอดการใช้ปุ๋ยน้ำชีวภาพและ สารไล่แมลงให้เกิดการยอมรับใน เกษตรกรได้อย่างไร	-เกษตรกรทำสวนบ้าน ดอนมูลพัฒนา ต.คูใต้ อ.เมือง จ.น่าน 69 ครัวเรือน	-ระยะเวลาวิจัย2 ปี -เป็นการวิจัยปฏิบัติการแบบมี ส่วนร่วมโดย:สัมภาษณ์สำรวจ ข้อมูล/จัดเวทีชาว บ้าน/จัดตั้ง โรงเรียนเกษตร กร/สนทนากลุ่ม/ ศึกษาดูงาน/ปฏิบัติจริงในแปลง ทดลอง/เจาะเลือดหาสาร พิษ ตกค้างในร่างกายและผัก/ตรวจ วิเคราะห์ตัวอย่างดินสรุป บทเรียน/วิเคราะห์ข้อมูลเชิง ปริมาณและวิเคราะห์เนื้อหา	-ผลการศึกษาพบว่าทำให้ ความรู้และวิเคราะห์ชุมชน เพื่อกระตุ้นให้เห็นปัญหาและ วิกฤติปัญหาการใช้สารเคมีทำ ให้เกษตรกรตื่นตัวและเห็น ความ สำคัญในการ ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการใช้ สารเคมีมาใช้สารชีวภาพมาก ขึ้น	-เริ่มมีการ แก้ปัญหาการใช้ สารเคมีมาแต่ปี 2543 -ใช้รูปแบบ หลากหลายและ บูรณาการ -เกษตรกร ปรับเปลี่ยนพฤติ กรรมการใช้ สารเคมีมาใช้ สารชีวภาพทำให้

เรื่อง	วัตถุประสงค์ คำถามวิจัย	พื้นที่กลุ่มตัวอย่าง	กระบวนการ/การดำเนินการ	ข้อค้นพบ/ผลการวิจัย	หมายเหตุ
					ลดต้นทุนการผลิต ลง 50%/ ลดการ ใช้ปุ๋ยเคมีจากปี ละประมาณ 80 ตันเหลือปีละ40 ตัน/ประชา ชนมี สุขภาพดีขึ้น/ ระบบนิเวศดีขึ้น
7.การศึกษากระ บวนการผลิตและ บริโภคพืช ผักปลอด สารเคมี กรณีศึกษา สมาชิกโครงการนำ ร่องฯภูมินิเวศน์น่าน โดยลำแพน จอม เมืองและคณะ 2547	คำถามวิจัย 1.กระบวนการปลูกพืชผักปลอด สารเคมีมีอะไรบ้างและจะมีวิธีการ ปลูกอย่างไร 2.ปัจจัย เงื่อนไขใดที่จะสนับสนุน และก่อให้เกิดผลสำเร็จต่อ กระบวนการปลูกและบริโภคผัก ปลอดสาร เคมี	-ศึกษาในเกษตรกร ผู้ผลิตผักปลอดสารเคมี ในโครงการนำร่องฯ ในอ. ปัวและอ.ทุ่งช้าง จ. น่าน 2 ฤดูหนาวและร้อน 1.ธค.-กพ. 25 ครอบครัวยุ ละ 12 แปลง(พท.1x5ม.) ปลูกผัก 12 ชนิด 2.เม.ย.-ก.ค.9 ครอบครัวยุละ 12 แปลง ผัก 12 ชนิด	-ระยะเวลาวิจัย 1 ปี -วิจัยเชิงปฏิบัติการ หรือการวิจัย เชิงทดลอง สังเกต บันทึก สรุปรายเป็น ระยะจากแปลงทดลองปลูกผัก 12 ชนิดในฤดูหนาว (ธ.ค.-ก.พ.) และฤดูร้อน(เม.ย.-ก.ค.) -การสัมภาษณ์เกษตรกรราย ครัวเรือน -ใช้แบบสอบถามถามความ คิดเห็นผู้บริโภคที่มาซื้อสินค้า	-หัวใจของการปลูกผักปลอด สารเคมีคือการปรับปรุงดินให้ สมบูรณ์โดยใช้อินทรีย์วัตถุ/ค้ด เลือกพันธุ์พื้นบ้านที่ทนทาน แมลง/ปลูกผักหลายชนิดใน แปลง/ปลูกพืชหมุนเวียน/ กำจัดศัตรูพืชด้วยชีววิธีหรือวิธี ธรรมชาติ ใช้สมุนไพรกำจัด แมลง -ปัจจัยต้นทุนการผลิตที่หาเอง ไม่ต้องซื้อคือ เมล็ดพันธุ์/วัสดุ ปุ๋ยคอก/แรงงานในครัว เรือน	-เจาะเลือดตรวจจ สารตกค้างใน เกษตรกร 6 หมู่ บ้านพบ17.78% ไม่ปลอดภัย (สารเคมีตกค้าง มาก) 52%พบสาร ตกค้างแต่อยู่ ระดับปลอดภัย และ 29.78%ปกติ

เรื่อง	วัตถุประสงค์ คำถามวิจัย	พื้นที่/กลุ่มตัวอย่าง	กระบวนการ/การดำเนินการ	ข้อค้นพบ/ผลการวิจัย	หมายเหตุ
				ที่ดินตามหัวไร่ปลายนา	
8.แนวทางการผลิตและการจัดการผลผลิตผักปลอดสารเคมี กรณีศึกษา กลุ่มผู้ปลูกผักรอบปาดงเค็ง ต.ชานุวรรณ และต.แสนสุข อ.พนมไพร จ.ร้อยเอ็ด โดยออระพิน เกาะกิ่งและคณะ 2549(สกว.)	คำถามวิจัย 1.ผู้ปลูกผักรอบปาดงเค็งจะมีวิธีการปรับ เปลี่ยนแนวความคิดการปลูกผักจากการใช้สารเคมีมาเป็นการปลูกผักโดยไม่ใช้สารเคมีอย่างไร 2.กลุ่มผู้ปลูกผักรอบปาดงเค็งจะมีทางเลือกในการจัดการผลผลิตผักที่ไม่ใช้สารเคมีได้อย่างไร	เป้าหมายศึกษา -กลุ่มปลูกผักบ้านพนัส ต.ชานุวรรณ และบ้านดอดแดง ต.แสนสุข อ.พนมไพร จ.ร้อยเอ็ด รวม 8ราย	-ระยะเวลาวิจัย 1 ปี -กระบวนการทำงาน -แบ่งบทบาทการทำงานของทีมวิจัย/ทำความเข้าใจกับกลุ่มเป้าหมาย/รวบรวมข้อมูล (สังเกตและสัมภาษณ์)/ตรวจสอบข้อ มูล/ศึกษาดูงาน/ทดลองปฏิบัติ/สรุปผลและเขียนรายงาน	-ชาวบ้านใช้สารเคมีปลูกผักมากกว่า 20 ปีและต้องใช้ปริมาณเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ -ผลการทดลองปลูกผักไม่ใช้สารเคมีพบว่าผลผลิตที่ได้อยู่ในอัตราส่วน 70%เมื่อเทียบกับผักที่ผลิตโดยใช้สารเคมี -ถึงแม้ผลผลิตที่ได้จะน้อยลง แต่ผู้ทดลองได้ตระหนักถึงสุขภาพผู้ปลูกและผู้บริโภค	-แม้จะเป็นผักที่ไม่ใช้สารเคมีแต่ว่าตัวอย่างผักที่นำมาตรวจพบว่าบางชนิดยังมีสารเคมีปนเปื้อนในระดับเจือจางไม่เป็นอันตราย อาจเพราะยังมีสารเคมีเจืออยู่ในดินเนื่อง จากใช้สารเคมีมานาน
9.การใช้จุลินทรีย์ในท้องถิ่น(IMO)กับการยอมรับของเกษตรกร อ.ขุนยวม จ. แม่ฮ่องสอน โดยวัลลภ สุวรรณอาภา และคณะ 2546	คำถามวิจัย 1.มีองค์ความรู้อะไรบ้างที่เกี่ยวกับการใช้จุลินทรีย์ในท้องถิ่น(IMO) ที่ใช้ในการแก้ไขปัญหาผลผลิตทางการเกษตร 2.การถ่ายทอดและพัฒนาองค์ความรู้สู่เกษตรกรโดยเกษตรกรเอง	เกษตรกรผู้ร่วมการทดลองการใช้จุลินทรีย์ท้องถิ่นรวม 35 คนจากบ้านปางตอง ต. แม่ฮูกอ และบ้านขุนยวม ต. ขุนยวม อ. ขุนยวม จ. แม่ฮ่องสอน	-ระยะเวลาวิจัย 2 ปี 4 เดือน -ทดลองแบบ randomized completed block design โดยใช้พืช 3 ชนิดคือข้าวพันธุ์กข. 21 ถั่วเหลือง กระเทียม ทดสอบกับปุ๋ยจุลินทรีย์ในท้องถิ่น 4 แบบ 1.ปุ๋ยหมักดิน 40 กก.และ	-ในข้าว:ปุ๋ยที่ให้ผลผลิตสูงสุดคือ ปุ๋ยมูลสัตว์และปุ๋ยหมักดิน/สมุนไพรที่ป้องกันแมลงศัตรูคือ น้ำหมักสารสะเดา -ในผัก: ปุ๋ยที่ให้ผลผลิตดีที่สุดคือ การลงทุนไม่มี แต่ปุ๋ยหมักดินมีต้นทุนต่ำกว่าปุ๋ยทุกสูตรยก	

เรื่อง	วัตถุประสงค์ คำถามวิจัย	พื้นที่/กลุ่มตัวอย่าง	กระบวนการ/การดำเนินการ	ข้อค้นพบ/ผลการวิจัย	หมายเหตุ
(สกว.)	และโดยศูนย์ส่งเสริมการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพจะมีวิธีการและขั้นตอนอย่างไร		นำหวานหมักผลไม้และพืชสีเขียว 2.ปุ๋ยมูลสัตว์ 40 กก.และนำหวานหมักสารสะเดา 3.ปุ๋ยคอกหมัก 40 กก.และนำหวานหมักผลไม้ 4.ไม่ใช้ปุ๋ย	เว้นการทดลองในกะหล่ำปลี ปุ๋ยเคมีมีต้นทุนการผลิตต่ำกว่าปุ๋ยหมักดิน 43 สตางค์/กก. -การยอมรับการใช้จุลินทรีย์ท้องถิ่นของเกษตรกรผู้เข้าร่วมการวิจัย 35 คน คิดเป็น 100%	
10.บทเรียนและประสบการณ์การปรับปรุงดิน กลุ่มเกษตรกรทำตม โดยธรรมา สังข์สาดี และคณะ 2545	วัตถุประสงค์ 1.ศึกษาทดลองหาทางเลือกที่เหมาะสมเรื่องปรับปรุงบำรุงดิน 2.ทดสอบคุณภาพปุ๋ยหมักและน้ำหมักชีวภาพที่กลุ่มผลิตขึ้นใช้ 3.ศึกษาทดลองหาเทคนิคทางเลือกที่เหมาะสมเรื่องการใช้จุลินทรีย์ทางการเกษตร	--ทดลองวิจัยในแปลงของเกษตรกร 4 คนที่เป็นสมาชิกกลุ่มเกษตรกรรวมธรรมชาติ ตำบลหนองบัว อำเภอท่าตูม จังหวัดสุรินทร์	-กระบวนการศึกษาทดลอง 1.ประชุมวางแผน 2.เตรียมปุ๋ย 3.เตรียมแปลงทดลอง 4.ปลูกพืชทดลอง 5.สำรวจข้อมูล 6.สรุปผลดำเนินงาน -การทดลองในแปลงผักบุ้ง 4 แปลง: 1.แปลงปุ๋ยหมักด้วยน้ำหมักชีวภาพ 2.ปุ๋ยหมักด้วยอีเอ็ม 3.ปุ๋ยคอก 4.แปลงไม่ใส่ปุ๋ย	-คุณภาพของปุ๋ยหมักด้วยน้ำหมักชีวภาพที่ชาวบ้านเป็นผู้ผลิตเองมีคุณภาพใกล้เคียงกับปุ๋ยหมักด้วยอีเอ็ม ที่ชาวบ้านไม่สามารถผลิตได้เอง โดยดูจากการเจริญเติบโตของผักที่มีการบันทึกมีค่าใกล้เคียงกัน	
11.รายงานวิจัยการใช้ปุ๋ยอินทรีย์เสนอโครงการนำร่องเพื่อ	วัตถุประสงค์ -เพื่อทดลองชนิดและอัตราการใช้ปุ๋ยอินทรีย์สำหรับการเพิ่มผลผลิต	-บ้านคอนนิม ต. คอนนิม อ.เวียงใหญ่ จ.ขอนแก่น -บ้านโคกกลาง ต.เพ็ก	-เข้าร่วมในโรงเรียนเกษตรกร 3-4 กลุ่มๆละ 5-7 คน -ทดลองในแปลงทดลองข้าว 3	-ปอเพียงเป็นปุ๋ยพืชสดที่ให้ผลผลิตสูงสุดเมื่อเปรียบเทียบกับถั่วพรางและปุ๋ยเคมี โดยใช้	ตัวชี้วัด (ข้อมูลที่ต้องสำรวจในแปลงนา)

เรื่อง	วัตถุประสงค์ คำถามวิจัย	พื้นที่กลุ่มตัวอย่าง	กระบวนการ/การดำเนินการ	ข้อค้นพบ/ผลการวิจัย	หมายเหตุ
พัฒนาเกษตรกรรม ยั่งยืนของเกษตรกร รายย่อยภูมินิเวศน์ ของแก่นใต้-โคราช เหนือ โดยทองม้วน โลกาวิและคณะ 2546	และการปรับปรุงบำรุงดิน	ใหญ่ อ. พล จ.ขอนแก่น -บ้านโนนภิบาล ต. วัง ไม้แดง อ. ประทาย จ. นครราชสีมา	แปลง 1.แปลงควบคุม (ใช้ ปุ๋ยเคมีในอัตราปกติ) 2.ใช้ปุ๋ยหมักจากฟางข้าวและมูล วัว + ถั่วพราง+น้ำสกัดชีวภาพ 3.ใช้ปุ๋ยหมักจากฟางข้าวและมูล วัว+ปอเทือง+น้ำสกัดชีวภาพ	ร่วมกับปุ๋ยหมักและน้ำสกัด ชีวภาพ -แปลงที่ใช้ปอเทืองเป็นปุ๋ยพืช สดมีกำไร 4,795 บาทต่อไร่/ถั่ว พราง3,827บาทต่อไร่และปุ๋ย เคมี2,615 บาทต่อไร่	-การแตกกอของ ข้าว -สีของดิน -ความสูงต้นข้าว -จำนวนเมล็ดต่อ รวง -สัดส่วนเมล็ดลีบ/ เมล็ดเต็ม -รายได้-ค่าใช้จ่าย เปรียบเทียบ
12.การทดลองใช้ปุ๋ย ชีวภาพแก้ปัญหา สภาพดินชุมชนบ้าน ห้วยไธสงกลุ่มเกษตร กรบ้านห้วยไธสง อ. รัตนภูมิ จ. สงขลา โดยอดุลย์ บิลลา เต๊ะและคณะ 2547(โครงการนำร่องเพื่อ พัฒนาเกษตรกรรม	วัตถุประสงค์ 1.เปลี่ยนค่านิยมของเกษตรกรใน ชุมชนจากการใช้ปุ๋ยเคมีมาเป็นการ ใช้ปุ๋ยชีวภาพ 2.ทำให้เกษตรกร เห็นว่าการใช้ปุ๋ย ชีวภาพทำให้ดินที่แข็งกระด้าง ขาด ความชุ่มชื้นให้ดีขึ้นได้ 3.ทำให้เกษตรกรรู้จักผลิตปุ๋ย ชีวภาพใช้เองเพื่อลดต้นทุน	-ทดลองในแปลงผลไม้ม และสวนยางของชุมชน บ้านห้วยไธสง อ.รัตนภูมิ จ. สงขลา ในที่ดิน 8 แปลง สวน ผลไม้ 4 แปลง/ยางพารา 4 แปลง	-ระยะเวลาวิจัย 6 เดือน -ขั้นตอนดำเนินงาน 1.ประชุมวางแผนทีมวิจัย 2.เก็บข้อมูลแปลงทดลอง วิเคราะห์ตัวอย่างดิน 3. ดูงานการทำปุ๋ยชีวภาพ 4.ทดลอง 5.เผยแพร่ข้อมูลการทดลอง	หลังการใช้ปุ๋ยชีวภาพพบว่า -พบไส้เดือนในดินมากขึ้น -น้ำยางที่ใช้ปุ๋ยชีวภาพมีความ เข้มข้นกว่าที่อื่น 3-5% -ในสวนผลไม้ ช่อดอก ดกของร่วงน้อยกว่าและช่อดอก ยาวกว่า/ติดผลหลายรุ่น ในเวลาเดียวกัน	

เรื่อง	วัตถุประสงค์ คำถามวิจัย	พื้นที่/กลุ่มตัวอย่าง	กระบวนการ/การดำเนินการ	ข้อค้นพบ/ผลการวิจัย	หมายเหตุ
ยั่งยืนฯ)					
13.รายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์ การทำปุ๋ยหมักแบบเร่งด่วน โดยสมหมายเป็นจำนง(มปป.) (โครงการนำร่องเพื่อพัฒนาเกษตรกรรมยั่งยืนฯ)	วัตถุประสงค์ 1.เพื่อทดลองทำปุ๋ยหมักแบบเร่งด่วนใช้ในแปลงทดลอง 2.เพื่อลดการใช้ปุ๋ยเคมีและส่งเสริมการใช้ปุ๋ยหมักในแปลงเกษตร	- พื้นที่ หมู่ 4 ตำบลปากทรงอำเภอพะโต๊ะ จังหวัดชุมพร	-ระยะเวลาวิจัย 1 ปี -ขั้นตอนวิจัย1.ชี้แจงทำความเข้าใจโครงการ 2.จัดซื้ออุปกรณ์ 3.สาธิตการทำปุ๋ยหมักในชุมชน 4.จัดเวทีพูดคุยแลกเปลี่ยนการทำงานวิจัย 5.ทำเอกสารฉบับสมบูรณ์	-ปุ๋ยหมักแบบเร่งด่วนทำให้ผลไม้งอกงามและมีผลดี แต่ไม่เหมาะกับพื้นที่เนื่องจากวัสดุที่ใช้คือรำ แกลบ กากน้ำตาล หัวเชื้อจุลินทรีย์ต้องซื้อจากที่อื่น ต้นทุนราคาสูง -วัสดุธรรมชาติในพื้นที่ทดแทนคุณภาพไม่ดีเท่าไร	-ในพื้นที่ที่เคยใช้สารเคมีมาก่อน จะเลิกใช้เลยและใช้ปุ๋ยอย่างใดอย่างหนึ่งไม่ได้ เพราะมีการปรับตัวไม่ทัน ต้องใช้ปุ๋ยผสมผสานก่อน โดยใช้ชีวภาพ 70% และเคมี 30%จะทำให้พืชเติบโตและได้ผลดี
14.รายงานการศึกษาค้นคว้าข้อมูลพื้นฐานเพื่อผลิตปุ๋ยชีวภาพจากผักตบชวาบ้านแลวะ ต.ตะลิ่งเมะนา อ.ทุ่งยางแดง จ.ปัตตานี	วัตถุประสงค์ 1.กำจัดผักตบชวาโดยการนำมาใช้ประโยชน์ 2.หาแนวทางผลิตปุ๋ยชีวภาพแบบง่ายๆลงทุนต่ำ ใช้ประโยชน์ได้ดี 3.สร้างการมีส่วนร่วมระหว่าง	บ้านแลวะ ต. ตะลิ่งเมะนา อ. ทุ่งยางแดง จ. ปัตตานี *ชาวบ้านประมาณ 70 คนรวมตัวจัดตั้งกลุ่มอนุรักษ์ริเริ่มกำจัด	การดำเนินงาน 1.วางแผนปฏิบัติงานศึกษาสูตรปุ๋ยที่จะทดลอง 2.สำรวจพื้นที่และปริมาณผักตบชวา 3.จัดเวทีชาวบ้าน	-การหมักในกะบะ ได้ปุ๋ยสีน้ำตาลถึงดำ เกิดการย่อยสลายภายในไม่เกิน 1 เดือน อุณหภูมิค่อนข้างคงที่ -ข้อเสียคือมีกลิ่นเหม็นและความชื้นสูง ความชื้นสูงทำให้	

เรื่อง	วัตถุประสงค์ คำถามวิจัย	พื้นที่กลุ่มตัวอย่าง	กระบวนการ/การดำเนินการ	ข้อค้นพบ/ผลการวิจัย	หมายเหตุ
แดง จ. ปัตตานี โดย ลือแม้ง อีแตและ คณะ2546(โครงการ นำร่องเพื่อพัฒนา เกษตรกรรมยั่งยืนฯ ภูมินิเวศน์ลุ่มน้ำ สายบุรี)	นักศึกษา นักวิชาการและชาวบ้าน	ผักตบชวาโดยทำปุ๋ย หมัก ร่วมกับสถานีวิจัย เทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยสงขลานคริ นทร์	4.ดูงาน 5.ลงพื้นที่ปฏิบัติงาน 6.ติดตามผลวัดคุณภาพ ความ ชื้น สึปุ๋ย การย่อยสลาย 7.สรุปและนำเสนอผลทดลอง	การย่อยสลายไม่สมบูรณ์	
15.องค์ความรู้การ ปรับปรุงดินที่เหมาะสมกับระบบเกษตร ยั่งยืน(รูปแบบ เกษตรอินทรีย์) โดย ฉลุย อินทร์บ้าน และคณะ 2546 (โครงการนำร่องเพื่อ พัฒนาเกษตร กรรม ยั่งยืนฯภูมินิเวศน์ สุรินทร์)	วัตถุประสงค์ 1.เพื่อศึกษารวบรวมองค์ความรู้ เรื่องการปรับปรุงดินที่เหมาะสมกับ ระบบเกษตรยั่งยืน 2.เพื่อเป็นทางเลือกให้เกษตรกรใน การปรับปรุงบำรุงดินในแปลง เกษตร 3.เพื่อนำผลไปรณรงค์เผยแพร่	สมาชิกกลุ่มเกษตรกรรม ธรรมชาติสุรินทร์ 43 คน และสมาชิกกลุ่มอนุรักษ์ สิ่งแวดล้อมและอาชีพ ทางเลือกทฟไทย-ถนน 11 คน รวม 54 คน	-การรวบรวมข้อมูลองค์ความรู้ การปรับปรุงดินที่เกษตรกร ดำเนินการในแปลงของตน จำแนกเป็น 3 ช่วงคือ 1.ระยะเวลาปรับปรุง 1-2 ปี จำนวนเกษตรกร 18 คน 2.ระยะเวลาปรับปรุง 3-5 ปี จำนวนเกษตรกร 20 คน 3.ระยะเวลาปรับปรุง 5 ปีขึ้นไป จำนวนเกษตรกร 7 คน	-เกษตรกรใช้เทคนิคการปรับ ปรุงดินหลายอย่างตามความ ถนัด มีทั้งปุ๋ยพืชสด ปุ๋ยคอก ปุ๋ยหมักและพืชหมุนเวียน -ภายใน3-5 ปีดินจะอุดมขึ้น ผลผลิตจะดีขึ้น ลดต้นทุนการ ผลิตได้	
16.รายงานวิจัยฉบับ สมบูรณ์โครงการ	วัตถุประสงค์ -เพื่อศึกษาสภาพดินเปรียบเทียบ	-ศูนย์เรียนรู้ 11 แห่งใน ภาคอีสาน 5 จังหวัด1.	ขั้นตอนดำเนินงาน 1.จัดประชุมระดมสมองปัญหา	-ดินแปลงเกษตรเชิงเดี่ยวสี เหลืองซีดจนถึงน้ำตาลอ่อน	

เรื่อง	วัตถุประสงค์ คำถามวิจัย	พื้นที่กลุ่มตัวอย่าง	กระบวนการ/การดำเนินการ	ข้อค้นพบ/ผลการวิจัย	หมายเหตุ
วิจัยและพัฒนา กระบวนการ สนับสนุนครอบครัว และชุมชนใช้ความรู้ บำรุงดินจิตระยะ ที่ 1" โดยบุญเต็ม ชัยลาและคณะ 2549 (สนับสนุนโดย สกว.ภาคและคณะ เกษตรศาสตร์ ม. ขอนแก่น)	ระหว่างดินในป่า ดินของเกษตรกร ทั่วไปที่ทำเกษตรกรรมเชิงเดี่ยว และดินของศูนย์เรียนรู้ปราชญ์ ชาวบ้านที่ทำเกษตรผสมผสาน -เพื่อรวบรวมองค์ความรู้การบำรุง ดินและเปรียบเทียบการบำรุงดินที่ ดำเนินมาของแต่ละศูนย์เรียนรู้เพื่อ นำไปใช้ปรับในครอบครัวและ ชุมชน	พอมหาอยู่ สุทธธัย อ. เมืองจ.สุรินทร์ 2.พ่อเชียง ไทยดี อ.ศีขรภูมิ จ. สุรินทร์ 3.พ่อผาย สร้อย สระกลาง อ.ลำปลาย มาศ จ.บุรีรัมย์ 4.พ่อสุทธิ นันท์ ปรัชญพฤทธิ์ อ. สตึก จ.บุรีรัมย์ 5. พ่อคำ เดื่อง ภาษี กิ่งอ.แคนดง จ.บุรีรัมย์ 6.พ่อทัศนี กระ ยอมอ. แวงน้อย จ. ขอนแก่น 7.พ่อผอง เกด พิบูลย์ อ.พล จ.ขอนแก่น 8.พ่อบุญเต็ม ชัยลา อ. แวงใหญ่ จ.ขอนแก่น 9. พ่อชาลี มาระแสง อ.หัว ตะพาน จ.อำนาจเจริญ 10. พ่อจันทร์ที ประทุม ภา อ. ชุมพวง จ. นครราชสีมา 11.พ่อทอง	ดินจิต/สรุปเสนอที่ประชุม 5 จังหวัด 2.ระดมสมองภูมิปัญญาท้องถิ่น ในการบำรุงดินในประเด็นตัว เบิกนำ ตัวกระตุ้น ตัวคงสภาพ และดัชนีชี้วัดดินดี 3.ใช้ดัชนีชี้วัดว่าดินดีจากภูมิ ปัญญาท้องถิ่นและเทคโนโลยีที่ เหมาะสมตรวจสอบสภาพดินที่ลึกลง ไป 15 ซม.จากทั้ง 3 แหล่งและส่ง วิเคราะห์สภาพดินตามวิธีทาง วิทยาศาสตร์ 4.สรุปประเมิน ผลเป็นองค์ ความรู้เพื่อเผยแพร่แก่สมาชิก ในเครือข่ายและผู้สนใจ	เป็นดินทรายแน่นที่บ/ดิน เหนียว/ดินเหนียวปนทราย/ดิน เหนียวปนลูกรัง แข็งไม่ร่วนซุย ไผ่พรวนยากมีอินทรีย์วัตถุร้อยละ 17-83 -ดินแปลงเกษตรผสมผสาน ศูนย์เรียนรู้ปราชญ์ชาวบ้านสี น้ำตาลเข้มจนถึงดำ ดินนุ่ม ร่วนซุย ไผ่พรวนง่ายมีอินทรีย์ วัตถุร้อยละ 43-3.6 -ดินจากป่าอุดมสมบูรณ์ที่สุด มีสีดำ ร่วนซุย มีอินทรีย์วัตถุ มากถึงร้อยละ 4.9 -แต่ละศูนย์มีเทคนิคบำรุงดิน แตกต่างกันสรุปหลักการว่าต้อง มีน้ำ ให้อากาศหรือพืชสด/ ชีวภาพ/พืชตระกูลถั่ว สบายเสื่อ บำรุงดิน งดใช้ปุ๋ย/สารเคมี	

เรื่อง	วัตถุประสงค์ คำถามวิจัย	พื้นที่/กลุ่มตัวอย่าง	กระบวนการ/การดำเนินการ	ข้อค้นพบ/ผลการวิจัย	หมายเหตุ
		ใบ ต้นโลห์ อ.อุบลรัตน์ จ.ขอนแก่น			
17.รายงานวิจัยฉบับ สมบูรณ์ โครงการ “วิจัยและพัฒนา เกษตรกรรมอย่าง ประณีต 1 ไร่” โดย ผาย สร้อยสระ กลางและคณะ 2549(สนับสนุนโดย กสว.ภาคและสำนัก งานกองทุนสร้าง เสริมสุขภาพ:สสส.)	วัตถุประสงค์ -เพื่อศึกษาปริมาณและชนิดของ ผลผลิตที่หลากหลายจากที่ดิน 1 ไร่/ ศึกษาค่าใช้จ่ายในการทำเกษตร ประณีตในที่ดิน 1 ไร่/ศึกษาปริมาณ และชนิดของต้นไม้ยืนต้นที่เพิ่มขึ้น ในที่ดิน 1 ไร่ และสังเคราะห์องค์ ความรู้การทำเกษตรประณีต 1 ไร่ ในศูนย์เรียนรู้ 18 แห่ง	ศูนย์เรียนรู้ 18 แห่งใน ภาคอีสาน1.พอมหาอยู่ สุนทรชัย อ.เมือง จ. สุรินทร์ 2.พ้อเชียง ไทยดี อ.ศีขรภูมิ จ. สุรินทร์3. พ้อผาย สร้อยสระกลาง อ.ลำปลายมาศ จ. บุรีรัมย์4.พ้อสุทธินันท์ ปรัชญพฤทธิ อ. สตึก จ. บุรีรัมย์ 5. พ้อคำแดง ภาษี กิ่งอ.แคนดง จ. บุรีรัมย์ 6.พ้อทัศน์ กระยอมอ. แวงน้อย จ.ขอนแก่น 7. พ้อผอง เกตพิบูลย์ อ.พล จ. ขอน แก่น 8.พ้อบุญ เต็ม ชัยลา อ.แวงใหญ่ จ. ขอนแก่น 9. พ้อชาลี	-ระยะเวลาวิจัย 18 เดือน การดำเนินการ -ออกแบบและปรับปรุงแบบเก็บ ข้อมูล 5 ประเภท 1.ข้อมูลปัจจัยพื้นฐานการทำ เกษตรประณีต 1 ไร่ 2.ปัจจัยนำเข้าโครงการวิจัยและ พัฒนาเกษตรประณีต(บันทึกทุก วัน) 3.บัญชีผลผลิตประจำวัน 4.ปัจจัยนำเข้าที่เกี่ยวข้องกับการ ทำเกษตรประณีตประจำ เดือน 5.สรุปบทเรียนเมื่อสิ้นสุด โครงการ -รวบรวมผลทำการวิเคราะห์ -สรุป จัดทำรายงาน ***-เก็บข้อมูลทุกเดือนส่งทีม รวบรวมข้อมูล	-ผลผลิตที่เก็บเกี่ยวได้ประเภท ปลา ผัก ผลไม้ต่ำสุด 19 ชนิด สูงสุด 87 ชนิด/น.น.ต่ำสุด 293.4 กก.สูงสุด 6,863.45 กก. -มีค่าใช้จ่ายเป็นค่าไฟฟ้า เครื่องสูบน้ำต่ำสุด 0 บาท สูงสุด 2,862 บาท/ค่าเมล็ด พันธุ์ต่ำสุด 20 บาท สูงสุด 5,855 บาท -พันธุ์สัตว์มี 9 ศูนย์ไม่ได้ลงทุน ซื้อพันธุ์สัตว์เลย สูงสุดลงทุน ค่าพันธุ์สัตว์ 75,950 บาท -มี 7 ศูนย์ที่ไม่ใช้เครื่องจักรกล ศูนย์ที่ลงทุนเครื่องจักรกล สูงสุด 2,100 บาท -รวมค่าใช้จ่ายที่ลงทุนทุก ประเภทยกเว้นค่าแรง ต่ำสุด 1,121 บาท สูงสุด 78,637 บาท/	*งานวิจัยและ พัฒนาเกษตร ประณีต 1 ไร่ เป็น ความพยายามที่ จะสร้างหลักฐาน เชิงประจักษ์และ กระบวนการ ทำงานสำหรับ เกษตรกรที่สนใจ จะเจริญรอยตาม ปราชญ์ชาวบ้าน ในการทำเกษตร ผสมผสาน แต่มัก ติดกรอบความคิด ว่าต้องมีที่ดินมาก แรงงานมากและ ต้องลงทุนมากจึง จะทำได้สำเร็จ ให้

เรื่อง	วัตถุประสงค์ คำถามวิจัย	พื้นที่กลุ่มตัวอย่าง	กระบวนการ/การดำเนินการ	ข้อค้นพบ/ผลการวิจัย	หมายเหตุ
		มาระแสง อ. หัวตะพาน จ.อำนาจเจริญ 10. พ่อจันทร์ที่ ประทุมภา อ. ชุมพวง จ. นครราชสีมา 11.พ่อสนั่น ปรีธาสงค์ อ. หนองบุญนา จ. นครราชสีมา 12.พ่อทองใบ ต้นโลห์ อ.อุบลรัตน์ จ.ขอนแก่น 13.ดร.แสวง รวยสูงเนิน อ.เมือง จ. ขอนแก่น 14.คุณ สามารถ พวงศรี อ.พุทไธสง จ.บุรีรัมย์ 15.อ.ไพรัตน์ ชื่นศรี อ. สตึก จ.บุรีรัมย์ 16.อ.ประ สงค์ อาจหาญ อ. สตึก จ.บุรีรัมย์ 17.กำนันนิคม ฝ่ายบุตร อ. เมือง จ.อำนาจ เจริญ 18.อ.สังเวียน ประเดิมดี อ.	-ทีมประมวลสังเคราะห์นำเสนอเวทีวิจัยชุมชน 5 จ.ทุกเดือนและจัดเวทีให้เจ้าของแปลงและผู้ช่วยปราชญ์ชาวบ้านเสนอผลงานในเวทีต่างๆและเวทีใหญ่ของสกว./สสส.และทำสารคดี ออกสื่อ สิ่งพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์	เมื่อรวมค่าแรงคำนวณจาก 144 บาทต่อ 8 ชม.จะเป็นค่าใช้จ่ายต่ำสุด 6,182 บาท สูงสุด 85,435 บาท **สิ่งที่เรียนรู้จากการประชุม: จัดระเบียบแปลงเกษตร/การจดบัญชีนำเข้า-ออก/บันทึก รายรับ-จ่าย/อายุเก็บเกี่ยวพืช/การจัดพื้นที่-แสงที่เหมาะสมกับพืชหลายชนิดและปลูกร่วมกันได้/เทคนิคการจัดการดินน้ำ/การทำเกษตรไร้ให้มีอาหาร กินตลอดปี	สามารถเห็นตัวอย่างที่ดี และเริ่มต้นได้ไม่ยาก โดยมีที่ดินดินเพียง 1 ไร่ ใช้เวลาไม่มากและใช้เงินทุนน้อย

เรื่อง	วัตถุประสงค์ คำถามวิจัย	พื้นที่/กลุ่มตัวอย่าง	กระบวนการ/การดำเนินการ	ข้อค้นพบ/ผลการวิจัย	หมายเหตุ
		เมือง จ.สุรินทร์			
18.รูปแบบการ กำจัดแมลงในผล จำปาด้วยสมุนไพร กลุ่มเกษตร ทางเลียบบ้านวัง ประจัน ต.วังประจัน อ. ควนโดน จ.สตูล โดย รอหมาน แซะ อามาและคณะ 2547(โครงการนำ ร่องเพื่อพัฒนา เกษตรกรรมยั่งยืนฯ)	วัตถุประสงค์ 1.ศึกษาสายพันธุ์จำปาตะ 2.ศึกษาสาเหตุที่ทำให้เกิดการเน่า เสีย ปริมาณของจำปาตะ 3.ได้รูปแบบการกำจัดแมลงในผล จำปาตะ	-หมู่ 2,3,4, ตำบลวังปะ จัน อำเภอกวนโดน จังหวัดสตูล จำนวน แปลงที่ศึกษาหมู่บ้านละ 2 แปลงรวมทั้งสิ้น 6 แปลง	-ขั้นตอนการทำงาน 1.จัดประชุมหาแปลงเป้าหมาย 2.ทำสมุนไพรกำจัดแมลง โดย นำหัวข่า ตะไคร้หอม ใบสะเดา หมักรวม กัน 15-20 วัน 3.ฉีดพ่นผลผลิต1-2 ครั้งต่อ 1 สัปดาห์ 4.จด บันทึก สังเกต 5.ประชุมสรุปผล	-จำปาตะมี 15 สายพันธุ์ -เดิมใช้โคระ(ใบมะพร้าวสาน) หุ้มกันแมลง มีต้นทุนราคา 2 บาทต่อลูก -ใช้สมุนไพรต้นทุนเฉลี่ยลูกละ 1 บาท ไม่เป็นอันตราย (ไม่ ต้องไปไปหุ้ม) ทำให้ผลไม่สุก พร้อมกัน และเก็บง่าย ผล สมบูรณ์ขึ้น	
19.กระบวนการมี ส่วนร่วมของชุมชน ในการแก้ปัญหา ขยะ โดยการผลิต อินทรีย์สารเพื่อ การเกษตร กรณี	คำถามวิจัย 1.มีกระบวนการอย่างไรในการ เสริมสร้างความสามารถในการ บริหารจัดการของชุมชน เพื่อ แก้ปัญหาขยะ โดยการผลิตอินทรีย์ สารเพื่อการเกษตร	บ้านขัวแคว หมู่ 1 ตำบล บ้านคู อำเภอมือง จังหวัดเชียงราย 438 ครัวเรือน ประชากร 1,380 คน	-ระยะเวลาวิจัย 18 เดือน -วิจัย3 ชั้น :1.ชั้นสร้างจิตสำนึก ให้เห็นปัญหาขยะ/ วัสดุเหลือใช้โดยเตรียมความ พร้อมทีมวิจัย/เตรียมความ พร้อมชุมชน/เอกสารข้อมูล	1.ชาวบ้านให้ความสนใจร่วม แก้ปัญหาขยะและวัสดุเหลือ ใช้ทางการเกษตรโดยแปร สภาพเป็นปุ๋ยและฮอร์โมน 2.สมาชิกกลุ่มร่วมกันผลิต อินทรีย์สารเพื่อการเกษตรจาก	-ขั้นตอนการวิจัย ละเอียดดีมาก *เริ่มจากคนตั้งใจ จริงเพียง 13 คน ในชุมชนใน ช่วงแรก

เรื่อง	วัตถุประสงค์ คำถามวิจัย	พื้นที่/กลุ่มตัวอย่าง	กระบวนการ/การดำเนินการ	ข้อค้นพบ/ผลการวิจัย	หมายเหตุ
ศึกษาบ้านข้าวแคว่ ตำบลบ้านดู่ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย โดยอินทร์ ใจคำแบ่งและคณะ 2546 (สกว.)	2.มีรูปแบบ วิธีการอย่างไรที่ชุมชนมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาขยะในชุมชนโดยการผลิตอินทรีย์สารเพื่อการเกษตร		ชุมชนสำรวจข้อมูลศักยภาพ ภูมิชนในการแก้ไขปัญหาขยะ/จัดเวทีนำเสนอข้อมูล คัดสรรสมาชิกกลุ่มผลิตอินทรีย์สารเพื่อการเกษตรจากขยะประชุมปฏิบัติการเพื่อพัฒนากลุ่มและดำเนินงานทำแผนงาน/จัดเวทีชาวบ้าน -ขั้นตอน2 :ศึกษาวิธีการนำขยะมาเป็นวัตถุดิบในการผลิตอินทรีย์สาร/เสริมสร้างขีดความสามารถชุมชนในการแก้ไขปัญหาขยะ/ทดลองหาแบบการผลิตอินทรีย์สารที่เหมาะสมกับชุมชน/สรุปบทเรียน -ขั้นตอน3:ทดสอบคุณภาพปุ๋ยนำไปใช้ในแปลงทดลอง/ทดสอบคุณภาพด้านวิชา การโดยวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีสายราย	ปุ๋ยหมักจากเศษฟางข้าว เศษฟางจากการเพาะเห็ด/ผัก ตบขวา ผลิตฮอร์โมนพืชจากเศษผัก ผลไม้ที่เหลือจากบริโภค -ผลิตปุ๋ยจากขยะได้ทั้งหมด 15 ตัน ฮอร์โมนพืช 500 ลิตร 3.จัดหาแนวร่วมจากกลุ่มต่างๆเพื่อลดจำนวนขยะได้แก่ ครู นักเรียนบ้านข้าวแคว่ จัดตั้งธนาคารขยะ รับฝากขยะรีไซเคิลโดยการสนับสนุนจากผู้ปกครอง 4.นำเสนอผลงานการตั้งกลุ่มแก้ไขปัญหาขยะและทำกิจกรรมแก้ไขปัญหาขยะอย่างต่อเนื่อง	
20.แนวทางการ	คำถามวิจัย	-ชุมชนหมู่ 1,2,6 ตำบล	1.รวบรวมข้อมูลบริบทชุมชน	-ทีมวิจัยพบว่าหลักหอยแมลง	*วิธีการเก็บข้อมูล

เรื่อง	วัตถุประสงค์ คำถามวิจัย	พื้นที่กลุ่มตัวอย่าง	กระบวนการ/การดำเนินการ	ข้อค้นพบ/ผลการวิจัย	หมายเหตุ
จัดการทรัพยากร ชายฝั่งโดยการ ปักหลักเลี้ยง หอยแมลงภู่ บริเวณ อ่าวตำบลคันธุลี อำเภอท่าชนะ จังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยบุญเลี้ยง บัว ทองและคณะ 2548 (สกว.)	-ชาวประมงพื้นบ้านจะมี พัฒนาการวิธีการจัดการทรัพยากร ชายฝั่งในอ่าวท่าชนะ เพื่อเพิ่ม ปริมาณสัตว์น้ำได้อย่างไร	คันธุลี อำเภอท่าชนะ จังหวัดสุราษฎร์ธานี -ปี 38-41 ชาวบ้านรวมตัว กันแก้ปัญหาการบุกรุก ทำประ มงในเขตอนุรักษ์ ของเรือ ประมงขนาด ใหญ่โดยรวม มือกับ องค์กรพัฒนาเอกชนทำ ปะการังเทียมจาก ซีเมนต์หล่อประมาณ 100 ลูก ผลพบว่า ปริมาณปูม้าเพิ่มมากขึ้น เพราะมีที่อาศัยและหลบ ภัย นายทุนเอาเรือใหญ่ มาลากเอาปะการังเทียม ชาว บ้านไปกองทิ้ง ชุมชนรวมตัวกันใหม่ ทำ วิจัยเลี้ยงหอย แมลงภู่ เพื่อป้องกันไม่ให้เรือลาก อวนรุนเข้ามาลักลอบทำ	พัฒนาการประมงพื้นบ้าน/ ปัญหาทรัพยากรชายฝั่ง 2.ทดลองปักหลักเลี้ยงหอย แมลงภู่ในพื้นที่1,000ไร่/บันทึก 3.สำรวจสัตว์น้ำเพื่อประเมินผล/ ศึกษาความเปลี่ยนแปลง 4.จัดกิจกรรมรณรงค์สร้าง จิตสำนึกการอนุรักษ์ทรัพยากร กร ชายฝั่ง 5.ประชุมทีมวิจัยสรุปผล 6.จัดเวทีประเมินผลวิจัย	ภูสามารถป้องกันเรือลากอวน รุนได้ในระดับหนึ่งขณะเดียว กันก็เป็นแหล่งเพาะพันธุ์และ อาศัยของสัตว์น้ำที่มีคุณค่า ทางเศรษฐกิจ พื้นที่ความ สมบูรณ์ให้ท้องทะเลและช่วย สร้างรายได้เพิ่ม ทำให้ ชาวบ้านตระหนักและร่วมกัน ดูแลทรัพยากรชายฝั่งให้ยั่งยืน -การเลี้ยงหอยได้ผลดี : ผล ทางเศรษฐกิจสร้างรายได้เพิ่ม ให้ชาวประมง 2-300 บาทต่อ วัน -ผลต่อชุมชนมีการต่อยอด ตระหนักถึงการจัดการทรัพยากร กรชายฝั่งอย่างยั่งยืน	จากการทดลอง ปักหลักเลี้ยงหอย 1.ใช้แบบสำรวจ ข้อมูลโดยกรอก รายละเอียด นน. จำ นวน วันเวลา สถานที่จับสัตว์น้ำ ได้ในบริเวณที่ปัก หอย 2.ใช้อวน ล้อมและไซดัก ปลาบริเวณ ปักหลักเลี้ยงหอย 3.สังเกตบันทึก ข้อมูล4.ถ่ายภาพ ได้น้ำ 5.ดำน้ำลง ไปสำรวจปริมาณ ปลาในบริ เวณ ปักหลักหอย 6. สำรวจโดยออกทำ ประมงในรัศมี

เรื่อง	วัตถุประสงค์ คำถามวิจัย	พื้นที่กลุ่มตัวอย่าง	กระบวนการ/การดำเนินการ	ข้อค้นพบ/ผลการวิจัย	หมายเหตุ
		ประมงใกล้ชายฝั่งได้อีก			3,000 เมตรจากชายฝั่ง 7.ถอนหลักหอยขึ้นมาตรวจนับจำนวน นน. ขนาดชนิดสัตว์น้ำที่ติดอยู่ในหลักหอย
21.โครงการศึกษาแนวทางการเพิ่มปริมาณปูดำโดยพึ่งพาระบบนิเวศป่าโกงกางแบบยั่งยืนบ้านบางติบอ.คุระบุรี จังหวัดพังงา โดยประชา คาวิจิตร และคณะ2546 (สกว.)	คำถามวิจัย -จะหาแนวทางเพิ่มปริมาณปูดำโดยพึ่งพาระบบนิเวศป่าโกงกางบ้านบางติบ โดยการจัดการแบบมีส่วนร่วมของชุมชนและหน่วยงานต่างๆที่เหมาะสมและยั่งยืนได้อย่างไร	บ้านบางติบ อำเภอกุระบุรี จังหวัดพังงา	วิธีการที่ใช้ในการวิจัย 1.สัมภาษณ์รายบุคคล 2.เสวนากลุ่มย่อย 3. สำรวจพื้นที่จริง 4. จัดเวทีใหญ่นำเสนอผลวิจัย 5. ศึกษาดูงาน 6.ศึกษาจากเอกสาร	-สาเหตุที่ปูดำลดลง 1.การทำลายป่าชายเลน 2.การประมงผิดวิธี 3.การปล่อยน้ำเสียของบ่อเลี้ยงกุ้งในพื้นที่ -แนวทางการเพิ่มปริมาณปูดำ ฟื้นฟูป่าโกงกางโดยห้ามตัดไม้ชายเลนรอบป่าโกงกาง/ผลักดันให้อบต.ออกระเบียบการเลี้ยงกุ้งให้ถูกต้องห้ามจับปูดำขนาดเล็ก	
22.โครงการศึกษา	คำถามวิจัย	-ชุมชนคลองท่าปูน หมู่ 1	ขั้นตอนทำงาน	-ชุมชนสามารถพัฒนาอาชีพ	

เรื่อง	วัตถุประสงค์ คำถามวิจัย	พื้นที่กลุ่มตัวอย่าง	กระบวนการ/การดำเนินการ	ข้อค้นพบ/ผลการวิจัย	หมายเหตุ
แนวทางการจัดการ ป่าชายเลนเพื่อเพิ่ม ปริมาณปูเปี้ยว อย่างยั่งยืน บ้านท่า ฉางอ.ท่าฉาง จ.สุ ราษฎร์ธานี โดย ประสิทธิ์ เชื้อเนียม และคณะ 2548 (สกว.)	-ชุมชนจะบริหารจัดการอนุรักษ์ป่า ชายเลนและเลี้ยงปูเปี้ยวอย่าง ยั่งยืนได้อย่างไร	ตำบลเขาถ่าน อำเภอท่า ฉาง และหมู่ ที่ 7 ต. เสม็ด อ.ไชยาสุราษฎร์ ธานี -พื้นที่อนุรักษ์ 1,500 ไร่ แบ่งเป็นพื้นที่ศึกษาจริง ชีวิตปูเปี้ยว 100 ไร่ -งานวิจัยได้รับความ ร่วมมือจากสถานีพัฒนา ชายเลนที่ 8 และ 13/ สหกรณ์เครดิตยูเนียน แนะนำการตั้งกลุ่มออม ทรัพย์เพื่อดำเนินการ/ โครงการจัดการ ทรัพยากรชายฝั่ง จ.สุ ราษฎร์ธานีโครงการป่า- ทะเลเพื่อชีวิต	-ประชุมทีมวิจัย -ศึกษาพัฒนาการอาชีพประมง -รวบรวมข้อมูลพื้นฐานชุมชน -ศึกษาดูงานการเลี้ยงปูเปี้ยว -จัดเวทีนำเสนอข้อมูลชุมชน -ทำแปลงการศึกษาวิจัยเพื่อ เรียนรู้วงจรชีวิตปูเปี้ยว/สภาพป่า ชายเลนที่เหมาะสมแก่การ ดำรงชีวิตปูเปี้ยว -รายงานผลการศึกษาวิจัย	การเลี้ยงปูเปี้ยวและแปรรูปปู เปี้ยวของชายและพื้นอาชีพ ประมงพื้นบ้าน -ทีมวิจัยสามารถรวบรวมองค์ ความรู้วงจรชีวิตปูเปี้ยวโดย สังเกตในแปลงทดลอง -มีการบริหารจัดการพื้นที่จับปู เปี้ยวอย่างยั่งยืนเป็น 3 พื้นที่ คือ พื้นที่ห้ามจับ/จับแบบ อนุรักษ์และพื้นที่ทั่วไป -ผลด้านเศรษฐกิจชาวบ้านมี รายได้เพิ่ม 3,200 บาทต่อคน ต่อเดือน	
23.การศึกษาศาสนา การนุ้ยหอยขาว เพื่อ หาแนวทางการอนุ รักษ์	คำถามวิจัย -จะศึกษาศาสนาการนุ้ยหอยขาว หาแนวทางการอนุ รักษ์ การวางแผน	-ชุมชนบ้านแหลมกลัด อำเภอเมือง จังหวัด ตราด 2,301ครัวเรือน /	1.เตรียมความพร้อมทีมวิจัย 2.เตรียมความพร้อมชุมชน 3.ศึกษาข้อมูลบริบทชุมชน/จัด	-ทีมวิจัยได้เรียนรู้ มั่นใจ ภูมิใจที่มีส่วนในการอนุรักษ์ -สถานศึกษาและชุมชนร่วม	*รายละเอียดใน การเก็บข้อมูล (โครงสร้างการ

เรื่อง	วัตถุประสงค์ คำถามวิจัย	พื้นที่กลุ่มตัวอย่าง	กระบวนการ/การดำเนินการ	ข้อค้นพบ/ผลการวิจัย	หมายเหตุ
รักษ์ การวางแผน ร่วมกันและการใช้ ประโยชน์อย่าง ยั่งยืนโดยการมีส่วน ร่วมของชุมชนบ้าน แหลมกลัด อ.เมือง จังหวัดตราด โดย ไพวัลย์ สีอินและ คณะ 2548 (สกว.)	ร่วมกัน และใช้ประโยชน์จากหอย ขาวอย่างยั่งยืน โดยการมีส่วนร่วม ของชุมชนตำบลแหลมกลัดได้ อย่างไร	ประชากร 7,319 คน	เวทีย่อยเพื่อวิเคราะห์ข้อมูล 4.ศึกษาข้อมูลจากพื้นที่วิจัยและ พื้นที่ใกล้เคียง/วิเคราะห์ข้อมูล 5.จัดเวทีประชาคมชาวบ้าน	มือกันดีและมีกติกาชุมชนใน การอนุรักษ์หอย 1.ห้ามเก็บหอยขาวที่ขนาดเล็ก กว่า 3.3 ซม. 2.ไม่ใช่เครื่องมือที่ทำด้วย เหล็กเช่นคราดในการเก็บหอย ขาว 3.ไม่นำพาหนะบกเช่นรถ ไถนาลงในโคดหอย	สัมภาษณ์ ละเอียดดีมาก
24.การฟื้นฟู/ขยาย พันธุ์หอยโล่ บ้านน้ำ หาว กลุ่มผักปลอด สารพิษบ้านน้ำหาว ต.ทุ่งนุ้ย อ. ควน กาหลง จ. สตูล โดย อัมพร สุวรรณชาติ และคณะ 2547	วัตถุประสงค์ 1.เพื่อศึกษาชีวิตของหอยโล่ เงื่อนไข ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการ พัฒนาหอยโล่ 2.สร้างความตระหนักให้ชาวบ้าน ให้คำนึงถึงคุณค่าและประโยชน์ ของการเลี้ยงหอยโล่	หมู่ 6 บ้านน้ำหาว ต.ทุ่ง นุ้ย อ. ควนกาหลง จ. สตูล	ขั้นตอนทำงาน -เก็บข้อมูลถามผู้รู้ในชุมชน -ประชุมทีมวิจัย -การทดลองเลี้ยงหอยโล่ใน แปลงป่าหินปนทรายและป่า ทราย โดยใช้พื้นที่ทดลองแปลง ละ 500 เมตร -จัดบันทึกและ สังเกต	-ผลวิจัย: หอยโล่ไม่เจริญเติบโต โตในป่าทราย(ตัวเล็ก)แต่ ขยายพันธุ์มากกว่าในป่าหิน -หอยที่เลี้ยงในป่าหินที่มีน้ำ ไหลผ่านจะสมบูรณ์กว่า -หอยโล่ต้องเลี้ยงในธรรมชาติ ไม่สามารถเลี้ยงในบ่อเลี้ยงได้	
25.รายงานการ ศึกษาข้อมูลพื้นฐานกลุ่ม น้ำสายบุรีบริเวณ	วัตถุประสงค์ 1.เพื่อฟื้นฟูทรัพยากรทางชีวภาพ ของแม่น้ำสายบุรี	บ้านจางังดงและบ้านกา เม็ง ต.อาซ่อง อ.รามันจ. ยะลา	1.จัดเวทีพบปะพูดคุยกับ ชาวบ้าน 2.สืบค้นข้อมูลพื้นฐาน แม่น้ำสายบุรีและพื้นที่วังปลา	-พบปลา 40 ชนิดและพืช พรรณบริเวณวังปลา 38 ชนิด	

เรื่อง	วัตถุประสงค์ คำถามวิจัย	พื้นที่กลุ่มตัวอย่าง	กระบวนการ/การดำเนินการ	ข้อค้นพบ/ผลการวิจัย	หมายเหตุ
พื้นที่โครงการวังปลาบ้านจางดังและบ้านกาเม็ง ต.อาซ่อง อ.รามัน จ.ยะลา โดยกองช่างอาบูนี และคณะ 2546 (เสนอมูลนิธิเกษตรกรรมยั่งยืนฯ)	2.เพื่ออนุรักษ์ฐานทรัพยากรทางชีวภาพและทุนทางภูมิปัญญาและสร้างเครือข่ายเฝ้าระวังแม่น้ำ 3.เพื่อศึกษาจำนวนชนิดพันธุ์ปลาในแม่น้ำสายบุรีบริเวณพื้นที่โครงการวังปลา		จากชาวบ้าน 3.ร่วมกับชาวบ้านสำรวจพื้นที่โครงการวังปลา 4.จัดเวทีชาวบ้านเพื่อตรวจสอบข้อมูล 5.ร่วมกับชาวบ้านเตรียมกระชังในการอนุบาลพันธุ์ปลาเพื่อปล่อยลงพื้นที่วังปลา 6.จัดเวทีประเมินโครงการ		
26.การศึกษา รูปแบบการบริหารจัดการผลิตอาหารสัตว์ในเชิงธุรกิจชุมชนตำบลแม่เปา อำเภอพญาเม็งราย จังหวัดเชียงราย โดยจอมจัน คำนา คักดีและคณะ (มปป.) (สกว.)	คำถามวิจัย -กระบวนการบริหารจัดการและพัฒนาการผลิต การตลาด ของกลุ่มผลิตอาหารสัตว์สูตรสมุนไพรในเชิงธุรกิจชุมชน มีแนวทางอย่างไร	-หมู่ 4,8,9, 13,15, 18 ตำบลแม่เปา อำเภอพญาเม็งราย จังหวัดเชียงราย ประชากร 791 คน ครัวเรือน 2,015 คน -เกษตรกรมีหนี้มาก ต้องการลดต้นทุนในการเลี้ยงสัตว์โดยผลิตอาหารสัตว์เองและจำหน่ายในท้องถิ่น	ขั้นตอนดำเนินการ 1.ประชุมทีมวิจัยกำหนดแผนงาน 2.จัดเวทีชาวบ้านให้ชุมชนทราบ 3.พบทวนเอกสารที่เกี่ยวข้อง 4.รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับสมาชิก 5.จัดประชุมทีมวิจัยวิเคราะห์จัดระบบข้อมูล 6.ศึกษาดูงาน 7.ประชุมเชิงปฏิบัติการ	-การบริหารการผลิตจะคุ้มทุน ต้องมีการใช้วัตถุดิบในชุมชนเป็นหลัก -ตลาดหลักต้องเน้นตลาดภายในแล้วจึงขยายสู่เครือข่ายองค์กรใกล้เคียง -กลุ่มจะเข้มแข็งต้องกำหนดเป้าหมาย ยุทธศาสตร์กลุ่ม -ชุมชนขาดประสบการณ์เงินทุนหมุนเวียน	
27.โครงการศึกษาทดลองการผลิตอาหาร	วัตถุประสงค์ 1.เพื่อศึกษาเปรียบเทียบการ	-เกษตรกรผู้เลี้ยงโค 16 ครอบครัวในตำบล แม่	ขั้นตอนดำเนินการ -ประชุมคณะทำงานออกแบบ	-ต้นทุนการผลิตอาหารชั้นสูตร 18% กก.ละ 6.81 บาท สูตร 13%	*อาหารชั้นสูตร 18% มีส่วนผสม

เรื่อง	วัตถุประสงค์ คำถามวิจัย	พื้นที่กลุ่มตัวอย่าง	กระบวนการ/การดำเนินการ	ข้อค้นพบ/ผลการวิจัย	หมายเหตุ
หารวัวที่เหมาะสมกับวัวขุน กรณีศึกษา ต.แม่ทา กิ่งอ.แม่ฮอน จ.เชียงใหม่ โดยสหกรณ์การเกษตรยั่งยืนแม่ทาจำกัด(มปป.) (โครงการนำร่องเพื่อพัฒนาเกษตรกรรมยั่งยืนภูมิโนเวศน์เชียงใหม่-ลำพูน	เจริญเติบโตของโคขุน เมื่อได้รับอาหารข้นเสริมที่ระดับ18%และ 13% โดยเปรียบเทียบกับการไม่ให้อาหารข้นเสริม 2.เพื่อศึกษาเปรียบเทียบต้นทุนการผลิตและหาแนวทางในการผลิตอาหารข้นโดยองค์กรชาวบ้าน 3.เพื่อเป็นเวทีการเรียนรู้แลกเปลี่ยนประสบการณ์ของผู้นำชุมชนโดยใช้กระบวนการวิจัยแบบมีส่วนร่วม	ทา กิ่งอำเภอแม่ฮอน จังหวัดเชียงใหม่	ทดลองสูตรอาหาร/เตรียมวัตถุดิบ อุปกรณ์ -ดำเนินการวิจัย:คัดเลือกโค 16 ตัวทดสอบอาหารข้นโค 8 ตัวศึกษาเปรียบเทียบ -สังเคราะห์ สรุปผลวิจัย -จัดเวทีนำเสนอผลวิจัย	กก.ละ 5.77บาท -วิเคราะห์สูตรอาหารกับการเจริญเติบโตของวัว พบว่าสูตร 18%และ 13% ถ้าให้เสริมกับวัวขุนทำให้วัวโตเร็ว น้ำหนักดี ระยะเวลาเลี้ยงน้อยลง ขายได้กำไรมาก มีมูลมาก วัวที่ไม่ได้อาหารข้นที่ต้องเลี้ยงนาน ทำให้ต้นทุนสูง	ของโปรตีนจากข้าวโพดและปลายข้าวมาก กว่าสูตร 13%แต่ทั้งสองสูตรใช้วัตถุดิบชนิดเดียวกัน คือข้าวโพด รำ ปลายข้าว กากถั่วเหลือง ยูเรีย กระดูกป่น กำมะถัน เกลือป่น
28.โครงการศึกษารูปแบบการผลิตอาหารสัตว์ที่เหมาะสมกับระบบเกษตรกรรมยั่งยืน โดยเดชา ราบูรีและคณะ (มปป.)	ไม่ระบุ	เกษตรกรรายย่อยภูมิโนเวศน์ทุ่งกุลาร้องไห้ในจังหวัดร้อยเอ็ด และสุรินทร์จำนวน 19 คน	ขั้นตอนดำเนินงาน 1.ศึกษารวบรวมองค์ความรู้การทำอาหารปลา อาหารหมู 2.ปฏิบัติการทดลองทำอาหารสัตว์ 3.ศึกษาผลการให้อาหารสัตว์	-อาหารสัตว์ที่ผลิตต้นทุนกก.ละประมาณ 10 บาท -ใช้ได้ในอัตราแลกเปลี่ยนดีเท่ากับอาหารซีพีคือประมาณ80-90%	*มีการสร้างเตาอบปลาป่น โดยปรับปรุงหลักการจากการไปงานกลุ่มเกษตรกรเลี้ยงหมูและปลา ตำบลเมืองบัว อำเภอเกษตรวิสัย

เรื่อง	วัตถุประสงค์ คำถามวิจัย	พื้นที่/กลุ่มตัวอย่าง	กระบวนการ/การดำเนินการ	ข้อค้นพบ/ผลการวิจัย	หมายเหตุ
					จังหวัดร้อยเอ็ด
29.การศึกษาฟื้นฟูและพัฒนาโก๊พื้นเมืองให้เป็นธุรกิจชุมชนบ้านทุ่งก่อ ตำบลทุ่งก่อ อำเภอยางสีสุราช จังหวัดร้อยเอ็ด โดยอุดม มณีจันทร์สุขและคณะ 2547	คำถามวิจัย 1.ข้อมูลด้านการตลาดของโก๊พื้นเมืองแต่ละชนิดและด้านการผลิตเป็นอย่างไร 2.จะมีกระบวนการ/วิธีการในการพัฒนาทักษะขีดความสามารถของกลุ่มเลี้ยงโก๊ด้านการผลิตและการตลาดอย่างไร 3.จะมีกระบวนการ/วิธีการในการพัฒนาปรับปรุงการเลี้ยงโก๊พื้นเมืองให้คุ้มทุนและสอดคล้องกับความต้องการของตลาดอย่างไร	กลุ่มสมาชิกผู้เลี้ยงโก๊ใน หมู่ 4 บ้านทุ่งก่อ ตำบลทุ่งก่อ อำเภอยางสีสุราช จังหวัดร้อยเอ็ด 21 คนและผู้ที่เกี่ยวข้อง	ขั้นตอนดำเนินการ 1.เตรียมความพร้อมทีมวิจัยและชุมชน 2.รวบรวมข้อมูลการตลาด/สัมภาษณ์กลุ่มที่เกี่ยวข้องและผู้บริโภค 3.ประชุมปฏิบัติการทีมวิจัย/สมาชิกเพื่อทราบข้อมูล 4.ศึกษาดูงาน 5.เสริมทักษะการบริหารกลุ่ม การระดมทุน การทำบัญชี ต้นทุนกำไร การดูแลโก๊ ฯลฯ 6.จัดเวทีสรุปทบทวน	-การเลี้ยงโก๊ควรมีการวิเคราะห์ตลาดและวางแผนวางเป้าหมายศึกษาศักยภาพชุมชน สิ่งแวดล้อม ทรัพยากรทุนและแรงงาน -การดำเนินงานของโครงการทำให้สมาชิกในชุมชนได้รับการพัฒนาขีดความสามารถในการบริหารจัดการเชิงธุรกิจ มีการนำภูมิปัญญาดั้งเดิมมาประยุกต์ใช้ร่วมกับความรู้ใหม่ได้อย่างมีประสิทธิภาพพัฒนาระบบงานที่มีคุณภาพร่วมกัน	
30.การศึกษาและพัฒนากระบวนการบริหารจัดการการผลิตภัณฑ์น้ำพริกกลุ่มพัฒนาสตรีบ้านป่าเหมือด	วัตถุประสงค์ -เพื่อศึกษาแนว ทางวิธีการในการจัดระบบและบริหารจัดการ การผลิตภัณฑ์น้ำพริก วัตถุประสงค์ การผลิตและการตลาดของผลิตภัณฑ์น้ำพริก	1.กลุ่มพัฒนาสตรีหมู่ 9 ต.เวียงพางคำ อ.แม่สาย จ.เชียงราย 25 คน 2.พ่อค้า เกษตรกรผู้ผลิต วัตถุประสงค์ 15 คน 3.ผู้บริหาร ครู นักเรียน	ขั้นตอนดำเนินงาน 1.ศึกษาประวัติรายละเอียดกลุ่ม 2.ศึกษาดูงาน 3.ศึกษาข้อมูลการจัดการด้านวัตถุประสงค์ 4.ศึกษาการบริหารสมาชิก/ผลตอบแทน 5.ศึกษาการจัดการด้านการ	การวิจัยทำให้มีการพัฒนา: 1.ระบบบริหารจัดการกลุ่ม 2.การจัดการการผลิต 3.การทดลองดำเนินการผลิต 4.การพัฒนาและจัดการการตลาดของผลิตภัณฑ์น้ำ	

เรื่อง	วัตถุประสงค์ คำถามวิจัย	พื้นที่กลุ่มตัวอย่าง	กระบวนการ/การดำเนินการ	ข้อค้นพบ/ผลการวิจัย	หมายเหตุ
ตำบลเวียงพางคำ อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย โดยจารี ไสกาและ คณะ (มปป.) (สกว.)		โรงเรียนบ้านป่าเหมือด ป.5. และ ป.6 จำนวน 50 คน 4.กลุ่มผู้นำชุมชน ประชา ชนในพื้นที่	ผลิต/การตลาด	พริกในเชิงธุรกิจชุมชนและการ สร้างเครือข่ายกลุ่มอาชีพ 5.การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และการสืบทอดให้กับนักเรียน	
31.โครงการการ ศึก ษาทดลองการแปรร ูปถั่วลิสงเม็ดโต และถั่วลิสงพื้นบ้าน แบบครบวงจรบ้าน เทพมงคล ต.แม่ นาวางอ.แม่สาย จ. เชียงใหม่ โดย วาสนา กันทะวงศ์ และคณะ 2546 (สกว.)	คำถามวิจัย 1.ปริมาณการผลิตและปริมาณ ความต้องการถั่วลิสงเม็ดโตและถั่ว ลิสงพื้นบ้านในพื้นที่อ.แม่สาย ฝาง ไชยปราการและจ.เชียงใหม่มี อย่างไร 2.ผลิตภัณฑ์ถั่วลิสงที่ตลาดต้อง การมีปริมาณและรูปแบบอย่างไร 3.กระบวนการ/วิธีแปรรูปถั่วลิสงมี อย่างไร 4.มีกระบวนการ/วิธีการบริหาร จัดการกลุ่มแปรรูปถั่วลิสง และ การขนส่งอย่างไร	บ้านเทพมงคล หมู่ 12 ตำบลแม่ยาว อ.แม่ สาย จ.เชียงใหม่ 106 ครัวเรือนประชากร 530 คน	ขั้นตอนดำเนินการ 1.ศึกษา สํารวจ จัดระบบข้อมูล เกี่ยวกับผู้ผลิต ตลาด ผู้บริโภค ถั่วเพื่อหาส่วนแบ่งตลาด 2.กำหนดรูปแบบ/วางแผน การ ผลิต 3.ทดลองการผลิต ตลาด ศึกษา การบริหารจัดการ	-ผลทดลองตลาด พบว่าถั่ว ลิสงแปรรูปที่ร้านค้าต้องการ มากตามลำดับคือถั่วลิสงอบ สมุนไพร/ถั่วลิสงเคลือบกาแฟ/ ถั่วลิสงอบเนย/และถั่วลิสง ทอด ส่วนถั่วลิสงตัดตลาด ต้องการน้อย	
32.โครงการวิจัยการ ฟื้นฟูชนบทพื้นบ้าน	คำถามวิจัย 1.องค์ความรู้ที่เกี่ยวกับชนบท	บ้านท่ามาลัย หมู่ที่ 6 ต. ปากน้ำ อ.ละงู จ.สตูล	ขั้นตอนดำเนินงาน 1.ประชุมเตรียมความพร้อม	-ชนบทพื้นบ้านมุสลิมมี 60กว่า ชนิด มีคุณค่าทางวัฒนธรรม	

เรื่อง	วัตถุประสงค์ คำถามวิจัย	พื้นที่/กลุ่มตัวอย่าง	กระบวนการ/การดำเนินการ	ข้อค้นพบ/ผลการวิจัย	หมายเหตุ
มุสลิมบ้านท่ามาลัย หมู่ที่ 6 ต.ปากน้ำ อ. ละงู จ.สตูล โดยบัตร สาระ องค์การและ คณะ 2547 (สกว.)	พื้นที่บ้านมุสลิมมีอะไรบ้างและมีคุณค่าที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรม ประเพณีอย่างไร 2.จะสามารถฟื้นฟูวัฒนธรรมและยกระดับภูมิปัญญาชุมชนในการทำขนมพื้นบ้านมุสลิมอย่างไร 3.แนวทางพัฒนาส่งเสริมตลาดขนมพื้นบ้านมุสลิมเข้าสู่ระบบตลาดในจังหวัดสตูล จังหวัดใกล้เคียงและมาเลเซียเป็นอย่างไร		2.สำรวจภาคสนาม 3.เวทีรวบรวม วิเคราะห์ข้อมูล 4.ปฏิบัติตามแผนฟื้นฟู : ตั้งกลุ่มทำขนม/จัดเวทีฟื้นฟูการทำขนม/การสาธิตกับเด็กนักเรียนและชุมชน 5.ทดลองตลาดในงานเทศกาลต่างๆ	ประเพณีและศาสนาโดยใช้ในพิธีต่างๆ -การจัดตั้งกลุ่มแม่บ้านฟื้นฟูขนมเป็นการเผยแพร่ภูมิปัญญาชุมชนในการทำขนมพื้นบ้านมุสลิม -มีการแบ่งตลาดเป็น 4 ประเภท:ตลาดท้องถิ่น/ตลาดชาจร/ตลาดซื้อประจำ/ตลาดต่างอำเภอ	
33.แนวทางการแสวงหาตลาดภายในประเทศและเสริมสร้างความเข้มแข็งโดยการบริหารจัดการอย่างมีส่วนร่วมของกลุ่มอาชีพผลิตผ้าคลุมผมสตรีมุสลิมต้นหยงลิมา บ้านสระมาลา ต.	คำถามวิจัย 1.กลุ่มแม่บ้านต้นหยงลิมาจะเพิ่มศักยภาพในการแสวงหาแหล่งตลาดรับซื้อผลิตภัณฑ์ปักเย็บภายในประเทศอย่างไร 2.กลุ่มแม่บ้านต้นหยงลิมาจะพัฒนาฝีมือการปักเย็บให้เป็นที่ยอมรับของตลาดภายในประเทศอย่างไร	-กลุ่มอาชีพผลิตผ้าคลุมผมสตรีมุสลิมต้นหยงลิมา บ้านสระมาลา ตำบลคลองมานิง อำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี	การดำเนินงาน 1.อบรมทีมวิจัย 2.เวทีถอดประสบการณ์กลุ่ม 3.วางแผนเก็บข้อมูลความต้องการผู้บริโภค 4.ผลิตตัวอย่างผลิตภัณฑ์เพื่อนำเสนอลูกค้า 5.นำผลิตภัณฑ์ไปทดลองจำหน่าย	-การหาตลาดทำได้โดย 1.ขายตรงตามเทศกาลต่างๆ 2.ขายตรงต่างจังหวัด 3.ขายผ่านคนรู้จัก/ญาติ -การปรับปรุงผลิตภัณฑ์โดยนำข้อมูลที่ศึกษามาผลิตให้สอดคล้องกับรสนิยม ฐานะทางสังคมและเศรษฐกิจลูกค้า	

เรื่อง	วัตถุประสงค์ คำถามวิจัย	พื้นที่/กลุ่มตัวอย่าง	กระบวนการ/การดำเนินการ	ข้อค้นพบ/ผลการวิจัย	หมายเหตุ
คลองมานิง อ.เมือง จ.ปัตตานีโดยอัสมา สันติศาสน์วรกุล และคณะ2547					
34.โครงการกระบวนการพัฒนากลุ่มเกษตรกรผู้เลี้ยงโคขาวลำพูน บ้านไร่ป่าคา ตำบลท่าตุ้ม อำเภอป่าซาง จังหวัดลำพูน โดยอัยยกร ไชยยง และคณะ 2548	คำถามวิจัย 1.กลุ่มเกษตรกรผู้เลี้ยงโคขาวลำพูนจะพัฒนากระบวนการจัดการกลุ่มอย่างไรให้กลุ่มอยู่รอดและยั่งยืน 2.แนวทางการจัดกระบวนการเรียนรู้ของนักเรียนเกี่ยวกับการเลี้ยงโคขาวลำพูนควรเป็นเช่นไร จะทำให้เกิดได้อย่างไร	นักวิจัย สมาชิกผู้เลี้ยงโคขาวลำพูน บ้านไร่ป่าคา ตำบลท่าตุ้ม อำเภอป่าซาง จังหวัดลำพูน 32 คน ร่วมกับคณะครู นักเรียนโรงเรียนบ้านหนองบัว 95 คน และคณะวิทยากร	ดำเนินกิจกรรม4 ด้าน 1.การจัดการกลุ่ม 2.การจัดการโค 3.การจัดการแปลงหญ้า 4.การจัดการหลักสูตรท้องถิ่น	-การพัฒนากระบวนการบริหารจัดการกลุ่ม:เลี้ยงโคนำร่อง/จัดประชุมตั้งกลุ่มและระดมหุ้นซื้อโค/เช่าที่ดินการสร้างโรงเรียนตั้งกรรมการบริหาร/พัฒนารายได้/ศึกษาดูงานอบรมสัมมนา/เสวนาประชุมกลุ่ม	กลุ่มมีพัฒนาการดีขึ้นและสามารถจัดหลักสูตรท้องถิ่นให้กับโรงเรียนด้วย
35.รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์ โครงการ “การเลี้ยงปูนาในบ่อดิน” โดยอนันต์ ทอนฮามแก้วและคณะ 2549 (สกว.)	คำถามวิจัย 1.ระบบนิเวศที่เหมาะสมในการเลี้ยงปูนาในบ่อดินเป็นอย่างไร 2.ความหนาแน่นของปริมาณปูนาต่อการเจริญเติบโตในบ่อดินเป็นอย่างไร 3.ชนิดและปริมาณอาหารที่	ทดลองใน 4 ศูนย์การเรียนรู้ของ 1.พ่อผอง เกตุพิบูลย์ อำเภอพล จ.ขอนแก่น 2. พ่อบุญเต็ม ชัยลา อ.แวงใหญ่ จ.ขอนแก่น 3.พ่อทองใบ ดันโลห์ อ.อุบลรัตน์ จ.	-การวิจัยเชิงทดลอง สังเกต บันทึก การลอกคราบ การตาย และน้ำหนัก -การศึกษาจากเอกสาร	-ผลการวิจัยไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควรเนื่องจาก 1.ผู้ร่วมวิจัยไม่บันทึกข้อมูลทุกวัน ดูแลปูไม่สม่ำเสมอ 2.ระบบนิเวศไม่เหมาะสมและอากาศร้อนมาก -ควรส่งเสริมการเลี้ยงใน	

เรื่อง	วัตถุประสงค์ คำถามวิจัย	พื้นที่/กลุ่มตัวอย่าง	กระบวนการ/การดำเนินการ	ข้อค้นพบ/ผลการวิจัย	หมายเหตุ
	เหมาะสมในการเลี้ยงปูนาในบ่อดินเป็นอย่างไร 4.พฤติกรรมต่างๆของปูนาเป็นอย่างไร	ขอนแก่น 4.พ่อทัศนีย์ กระจยม อ.แวงน้อย จ.ขอนแก่น		ธรรมชาติในทุ่งนามากกว่า	
36. รายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์ การเลี้ยงปลาในบ่อซีเมนต์ โดยเครือข่ายออมทรัพย์กลางลุ่มน้ำหลังสวน(มปป.) (โครงการนำร่องเพื่อพัฒนาเกษตรกรรมยั่งยืนฯ ภูมิภาคใต้ตอนบน)	วัตถุประสงค์ 1.เพื่อเพาะพันธุ์ปลาและสนับสนุนพันธุ์ปลาให้แก่สมาชิกโครงการนำร่องในพื้นที่ 2.เพื่อเสริมรายได้ให้กับครอบครัว 3.เพื่ออนุรักษ์และขยายพันธุ์สัตว์น้ำในท้องถิ่น 4.เพื่อสร้างความมั่นคงด้านอาหารแก่ครอบครัวและชุมชน	หมู่ 10 บ้านในจอก ตำบลปากทรง อำเภอพะโต๊ะ จังหวัดชุมพร 172 ครัวเรือน	ระยะเวลาวิจัย 2 ปี/ขั้นตอน 1.ประชุมแบ่งงาน 2.สร้างบ่อซีเมนต์ 3.หาพันธุ์ปลามาเลี้ยง 4.เก็บข้อมูล บันทึก 5.ประสานงานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทดลองเลี้ยงปลาท้องถิ่น 6.ปรึกษาหารือกลุ่มพื้นที่และเครือข่าย 7.จัดทำเอกสารเผยแพร่	-ปลาที่เจริญเติบโตดีในบ่อซีเมนต์คือปลากินพืช เช่นปลานิล ปลาดตะเพียน ปลาแรด -ปลาพื้นบ้านใช้ต้นทุนต่ำสุด แต่โตช้า ขยายพันธุ์ยากไม่พอกินในชุมชน -ปลากินพืชขยายพันธุ์ง่ายโตไว	
37. การทดลองเลี้ยงปลามัด(ปลาดุกดำ พัน)ในแปลงเกษตร โดยกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการจัดการ	วัตถุประสงค์ 1.อนุรักษ์พันธุ์ปลามัดในแหล่งน้ำธรรมชาติ 2.ศึกษาวิธีการเพาะเลี้ยงในแปลงเกษตรเพื่อสร้างความมั่นคงด้าน	กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการจัดการทรัพยากรหมู่ที่ 5 เครือข่ายออมทรัพย์ลุ่มน้ำหลังสวน อ.พะโต๊ะ จ.ชุมพร	-ขั้นตอนดำเนินการ 1.ก่อสร้างบ่อเพาะเลี้ยงแยกเป็นสองบ่อคือบ่ออนุบาลและบ่อเพาะเลี้ยง 2.ปล่อยลูกปลามัด	-การรักษาระบบนิเวศที่ปลามัดอาศัยอยู่ ต้องปรับให้เป็นเกษตรยั่งยืน เพราะปลามัดแพ้สารเคมี โดยเฉพาะยาฆ่าแมลงประเภทไกลโฟเสท(ดูด	*ปลามัดเป็นปลาพื้นเมืองที่สูญหายไปมากในปัจจุบัน เป็นผลกระทบจาก

เรื่อง	วัตถุประสงค์ คำถามวิจัย	พื้นที่/กลุ่มตัวอย่าง	กระบวนการ/การดำเนินการ	ข้อค้นพบ/ผลการวิจัย	หมายเหตุ
ทรัพยากรหมู่ที่ 5 เครือข่ายออมทรัพย์ ลุ่มน้ำหลังสวน (มปป.) (โครงการ นำร่องเพื่อพัฒนา เกษตรกรรมยั่งยืนฯ)	อาหาร		3.จุดบันทึกรายละเอียด(น้ำหนัก ความยาวปลา) 4.สำรวจแหล่งปลามัดใน ธรรมชาติและระบบนิเวศที่ปลา ชอบ 5.จัดทำเอกสารเผยแพร่	ซีม) -การสร้างความมั่นคงทางอา หาร ไม่สามารถเลี้ยงในบ่อทด ลงได้ มีทางเดียวคือปรับ ระบบนิเวศให้มีความสมดุล ทางธรรมชาติเพื่อรักษาพันธุ์ ไว้	การใช้เกษตรเคมี
38.งานศึกษา วิจัย องค์ความรู้ประกอบ ระบบเกษตรกรรม ยั่งยืนการศึกษา ทดลองเลี้ยงกบทูต โดยวัลลภ จงพงษา และคณะ 2545) (เสนอโครงการนำ ร่องเพื่อพัฒนา เกษตรกรรมยั่งยืนฯ)	วัตถุประสงค์ 1.เพื่ออนุรักษ์พันธุ์กบทูตและรักษา ระบบนิเวศแหล่งที่อยู่อาศัยของกบ 2.เพื่อศึกษาวิธีการเพาะ เลี้ยง ทั้ง รูปแบบธรรมชาติและกำหนดที่ อยู่ใหม่ในแปลง 3.เพื่อขยายองค์ความรู้ให้ชุมชน รอบข้างในการรักษาปกป้อง พันธุ์กรรม 4.เพื่อหาแนวทางเลี้ยงเพื่อการ ตลาดและสร้างความมั่นคงทาง อาหารให้ครอบครัวและชุมชน	บ้านตะแบกงาน หมู่ 7 ตำบลปากทรง อ.พะโต๊ะ จ.ชุมพร องค์กรเครือข่าย กลุ่มออมทรัพย์ลุ่มน้ำ หลังสวน	ขั้นตอนดำเนินงาน 1.ประชุมวางแผน 2.สร้างบ่อทดลอง 3.ปล่อยกบลงบ่อ เก็บข้อมูล 4. สังเกต บันทึกที่รายละเอียดวงจร ชีวิตกบ 5.สำรวจแปลงเกษตรที่กบ สามารถอาศัยอยู่ได้ในปัจจุบัน 6.นำเสนอรายงานความ ก้าว หน้างานวิจัย 7.สรุปวิเคราะห์ผล 8.จัดเวทีแสดงผลงานวิจัย	-การเลี้ยงในบ่อซีเมนต์ไม่ สำเร็จ กบตายมาก ควรอยู่ ตามธรรมชาติเท่านั้น	*กบทูตคือกบ ภูเขา อาศัยอยู่ใน บริเวณลำธารและ น้ำตกบนภูเขาใน ป่า
39.โครงการการ	วัตถุประสงค์	ชุมชนหมู่ 6 พัฒนา ต.	ขั้นตอนดำเนินงาน	-คุณภาพน้ำไม่เหมาะกับการ	

เรื่อง	วัตถุประสงค์ คำถามวิจัย	พื้นที่/กลุ่มตัวอย่าง	กระบวนการ/การดำเนินการ	ข้อค้นพบ/ผลการวิจัย	หมายเหตุ
สำรวจศักยภาพและความเป็นไปได้เบื้องต้นของการเลี้ยงปลาในกระชังคลองรังสิตเหนือ (คลองหนึ่ง) โดยคมกริช รุจินาถและคณะ 2548 (สกว.)	1.ศึกษาคุณภาพน้ำในคลองชลประทานรังสิตช่วงที่ผ่านชุมชนว่ามีความเหมาะสมต่อการเลี้ยงปลาชนิดใดหรือไม่ 2.เพื่อสำรวจข้อมูลชนิดปลาในคลองรังสิต 3.เพื่อศึกษาวิธีการจัดการน้ำของสำนักงานชลประทาน 4.เพื่อนำข้อมูลการศึกษาวิจัยทดลองมาใช้ประโยชน์ในการวางแผนการเลี้ยงปลาที่สอดคล้องกับสภาพน้ำและความต้องการชุมชน	เขียงรากน้อย อ. บางปะอิน จ. พระนครศรีอยุธยา	1.ติดต่อสำนักงานชลประทานที่ดูแลเพื่อศึกษาข้อมูลการจัดการน้ำในพื้นที่ 2.เก็บข้อมูลจากคนหาปลาทั้งนอกและในชุมชนเกี่ยวกับชนิดและจำนวนปลาที่หาได้ 3.ตรวจสอบสภาพน้ำในคลองประสานงานกับผู้เกี่ยวข้องในการหาค่าออกซิเจนในน้ำ	เลี้ยงปลาพันธุ์หัวเบา -พันธุ์ปลาที่พบส่วนใหญ่เป็นปลาหัวหนัก -การเลี้ยงปลาในคลองไม่เหมาะที่จะเลี้ยงในเชิงธุรกิจ -สภาพคลองหนึ่งเป็นคลองระบายน้ำมากกว่าเป็นคลองเพื่อการเกษตร	
40.การศึกษาไม้ไผ่ป่าในชุมชนบ้านค่าย กลุ่มออมทรัพย์บ้านค่ายรวมมิตร ต.ทุ่งนุ้ย อ. ควนกาหลง จ. สตูล โดยสมปอง คุ่มกันและคณะ 2547	วัตถุประสงค์ 1.ศึกษาความรู้ไม้ไผ่ป่า 2.เป็นการอนุรักษ์ทรัพยากร ไม้ไผ่ป่าที่กำลังจะหมดไป	หมู่ 9 ต.ทุ่งนุ้ย อ. ควนกาหลง จ. สตูล 194ครัวเรือน	ขั้นตอนการทำงาน 1.ประชุมทีมนักวิจัยวางแผนการหาข้อมูล 2.หาข้อมูลจากห้องสมุด ศูนย์วิจัยพืชไร่ อ. รัตภูมิ จ. สงขลา ห้องสมุดประชาชน จ. สตูล 3.สอบถามผู้รู้ในชุมชน	-ชุมชนมีส่วนร่วมกิจกรรมในพื้นที่ มีการตื่นตัวในการอนุรักษ์ไม้ไผ่ ไม่มีการถางไม้ไผ่ในสวนทิ้งและมีการกลับมาดูแลปลูกเพิ่มในพื้นที่ -โรงเรียนบรรจุเรื่องไม้ไผ่เป็นหลักสูตรประกอบการเรียนการสอนพื้นฐานอาชีพ	คนในชุมชนส่วนใหญ่มีอาชีพทำหัตถกรรมไม้ไผ่ และต้องซื้อไม้ไผ่จากนอกชุมชน

เรื่อง	วัตถุประสงค์ คำถามวิจัย	พื้นที่กลุ่มตัวอย่าง	กระบวนการ/การดำเนินการ	ข้อค้นพบ/ผลการวิจัย	หมายเหตุ
(โครงการนำร่องเพื่อพัฒนาเกษตรกรรมยั่งยืนฯ)			4.ลงพื้นที่สำรวจสายพันธุ์ไม้ไผ่ในพื้นที่ที่มีการบันทึกสังเกต วัดขนาด ถ่าย ภาพ 5.ประชุมทีมเพื่อสรุปข้อมูล 6.จัดเวทีสรุป ตรวจสอบข้อมูล		
41.โครงการวิจัย แนวทางการพัฒนา กองทุนหมู่บ้านให้ เกิดประโยชน์กับชุมชนบ้านตาหมอ ต. ขุนทะเล.ลานสกา จ.นครศรีธรรมราช โดยเจริญ ยืนยง และคณะ2548 (สกว.)	วัตถุประสงค์ 1.เพื่อศึกษาสภาพเศรษฐกิจโดยรวมของสมาชิก 2.หาแนวทางดำเนินงานกองทุนที่เอื้อประโยชน์ให้สมาชิก 3.สร้างความเข้าใจและกระบวนการเรียนรู้ระหว่างกรรมการและสมาชิก	บ้านตาหมอ ตำบลขุนทะเล อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช ประชากร 367ครัวเรือน/1,433 คน	ขั้นตอนดำเนินงาน 1.เก็บข้อมูลพื้นฐานชุมชนและการบริหารกองทุนหมู่บ้าน 2.ศึกษาเอกสารกองทุน 3.ใช้กลุ่มย่อยเพื่อถอดบทเรียนการทำงานกรรมการ 4.ศึกษาดูงาน 5.จัดเวทีแกนนำ 6.สรุปและวิเคราะห์ผล	การดำเนินงานของคณะกรรมการยังไม่สามารถบริหารให้เกิดประโยชน์แก่สมาชิกและชุมชนมากนักเพราะติดกฎระเบียบที่ราชการกำหนด มีหลายเรื่องไม่สอดคล้องกับสภาพปัญหาชุมชน สมาชิกส่วนใหญ่ไม่มีความรู้สึกเป็นเจ้าของ เข้ามาร่วมเพราะหวังประโยชน์	